

فهرست

- احتمال افزایش ساعت خاموشی در نتیجه کاهش سرمایه‌گذاری..... ۳۰
- اعزام هیات تجاری به سرپرستی رئیس اتاق ایران به پرتغال..... ۳۰
- بررسی عوامل موفقیت در عملیات ساخت ایستگاه‌های برق فشارقوی..... ۴۰
- چشم‌انداز قیمت نفت به میزان تنش‌ها در خاورمیانه بستگی دارد..... ۵۰
- تثبیت ارز ممکن است؟..... ۶۰
- دعوت سندیکای صنعت برق از فعالان صنعت برق برای حضور در مراسم تشییع شهید قاسم سلیملی..... ۶۰
- شرایط انحصاری چه بلایی سر اقتصاد کشور آورده است؟..... ۷۰

«تعادل» در گفت‌وگو با عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت برق بررسی می‌کند

افزایش تعرفه برق بر بخش خصوصی اثری ندارد

روز دوشنبه، ۹ دی‌ماه مصطفی رجبی‌مشهدی، سخنگوی صنعت برق کشور اعلام کرد که طرح افزایش ۷ درصدی قیمت برق برای تمامی مشترکان که خردادماه امسال اجرا شد، قرار است از فروردین سال ۹۹ دوباره تکرار شود.

این در حالی است که در لایحه بودجه ۹۹ تقدیمی دولت به مجلس از افزایش قیمت حامل‌های انرژی صحبتی به میان نیامده و مشخصاً در تبصره ۱۴ این لایحه که درباره منابع دولت از طرح هدفمندی یارانه‌ها و مصارف آن است، هیچ‌بندی درباره درآمد دولت از افزایش حامل‌های انرژی ذکر نشده است. هر چند، چنین‌بندی در لایحه بودجه سال ۹۸ نیز نیامده بود، اما هم برق

اتحاد خدا، حاکم، مردم و پهلوان

اکبر ثبوتی / دنیای اقتصاد

جامعه ایران از طبقات و گروه‌های متفاوت و متکثری تشکیل شده است که هر یک بنا به مقتضیات خود رویایی را می‌پروراند. یکی امنیت می‌خواهد و دیگری آزادی، طبقه‌ای فکر معاش دارد و آن دیگری دغدغه معاد. این تکثر و تفاوت در برهه‌هایی از زمان نیز رنگ تقابل به خود می‌گیرد؛ به‌خصوص اندازه و دامنه این ستیز در مقاطعی که کیفیت تدبیر و سیاست‌ورزی سیاستمداران کاهش می‌یابد، تشدید می‌شود. اما با همه این فراز و فرودها، اجتماعات متکثر و بعضاً متضاد در درون جامعه بزرگ‌تر و بنیادی‌تر به حیات خود ادامه می‌دهند که ستون آن را ایران و ضرورت صیانت از آن تشکیل می‌دهد. این تقید و تعهد نسل به نسل و از قدیم به جدید در میان ایرانیان ظهور و بروز یافته است: از هنگامی که امپراتوری ساسانیان فروپاشید تا ظهور دولت صفوی به عنوان اولین دولت ملی پس از تاریخ باستان چنین الزام معنوی، اخلاقی و ملی به‌وضوح نمایان بوده است. این مهم حتی قبل از

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

دوره آموزشی
قانون مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده
۱۳۹۵ دی ماه

مدرس دوره: سیدهادی هاشمی
دانش آموخته دکتری حسابداری (گرایش مالیاتی)، مدرس دانشگاه، رئیس گروه پژوهش‌های به‌شکافت سازمان امور مالیاتی کشور

سازمان دوره: موسسه تخصصی آموزش‌های عالی، تهران، ۱۳۸ و ۱۳۹، قفسه کتابخانه تخصصی، تهران
تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۰۰۰
آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۳۹، طبقه ۱۳
ساعات کاری: ۹:۰۰ تا ۱۲:۰۰ و ۱۴:۰۰ تا ۱۷:۰۰
وبسایت: www.iran-electrical.org

مهندسی برق - ۹۸۱۰۱۳۳
طرحه نوین ۲۳۰ هزار تومان

و هم بنزین با افزایش قیمت در این سال روبرو شدند. با تمام این تفاسیر، بدهی‌های کلان دولت به بخش خصوصی برق و کاهش آغاز پروژه‌های نیروگاه‌سازی طی یک سال گذشته نشان از نیاز مبرم وزارت نیرو به منابع مالی دارد و فروش برق یکی از این منابع است. در این خصوص حمیدرضا صالحی، عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت برق کشور در گفت‌وگو با روزنامه تعادل بیان کرد که آزاد شدن تدریجی قیمت برق به شرط تداوم آن سیاست نیکویی است، اما افزایش درآمد وزارت نیرو از این محل به قدری در برابر بدهی نزدیک به ۳۰ هزار میلیارد تومانی به بخش خصوصی ناچیز است که گمان نمی‌رود این درآمد برای تسویه بدهی‌ها به مصرف برسد.

مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق ایران در آخرین نشست خبری خود که روز دوشنبه، ۹ دی‌ماه برگزار شد، اعلام کرد که قرار است از ابتدای فروردین‌ماه سال ۹۹ به میزان ۷ درصد تعرفه برق برای همه مشترکان افزوده شود و مشترکان پرمصرف نیز که بیش از الگوی مصرف، به مصرف برق می‌پردازند، علاوه بر افزایش ۷ درصدی همگانی، ۱۶ درصد دیگر نیز افزایش تعرفه برق خواهند داشت. اردیبهشت‌ماه سال ۹۸ نیز همین افزایش تعرفه برای بخش برق اتفاق افتاده بود.

این در حالی است که در تبصره ۱۴ لایحه بودجه سال ۹۹ درباره هدفمندسازی یارانه‌ها، هیچ‌بندی برای منابع دریافتی دولت حاصل از افزایش نرخ حامل‌های انرژی، از جمله برق، وجود ندارد. مشاهده سایر تبصره‌های بودجه‌ای این لایحه نیز تأیید می‌کنند که هیچ‌کدام از حامل‌های انرژی در سال آینده تغییر قیمت نخواهند داشت. بر این اساس اعلام شد که قیمت گازوییل، آب، برق و گاز

تغییری نداشته و بنزین هم بر مبنای همان تغییرات اخیر، عرضه خواهد شد. البته محمداقرا نوبخت، رییس سازمان برنامه و بودجه کشور اواخر آبان‌ماه سال ۹۷ نیز گفته بود که حامل‌های انرژی در لایحه بودجه سال ۹۸ افزایش قیمت نخواهند یافت، اما اردیبهشت‌ماه سال ۹۸ برای برق و آبان‌ماه همین سال برای بنزین شاهد افزایش قیمت بودیم. اردیبهشت‌ماه وزارت نیرو اعلام کرد که از خردادماه تعرفه‌های برق به میزان ۷ درصد برای تمام مشترکان و ۱۶ درصد اضافی هم برای مشترکان پرمصرف افزایش می‌یابد. ۲۳ آبان‌ماه امسال هم شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی اعلام کرد که از ساعت ۲۴ همان روز بنزین سهمیه‌بندی شده و قیمت آن با سهمیه به میزان ۵۰ درصد و در صورت خرید آزاد به میزان ۲۰۰ درصد افزایش می‌یابد.

لزوم تداوم افزایش تدریجی قیمت برق

فارغ از تناقضات میان لایحه بودجه و واقعیت عملکرد دولت در حوزه حامل‌های انرژی، به نظر می‌رسد که حوزه برق نیاز مبرمی به منابع درآمدی دارد که رقم بالای بدهی‌های وزارت نیرو به نیروگاه‌سازان و سایر فعالان خصوصی صنعت برق موید آن است. در این خصوص، حمیدرضا صالحی، عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت برق کشور با بیان اینکه وزارت نیرو یک نهاد زیرساختی است که نباید درآمدش کم شود، بیان کرد که باید تصمیماتی حیاتی در خصوص قیمت‌های برق و آب گرفته شود تا قیمت حامل‌های انرژی آزاد شود.

صالحی ادامه داد: «در مجلس هفتم طرحی با عنوان «طرح تثبیت قیمت‌ها» تصویب شد که بر اساس آن جلوی افزایش سالانه قیمت برق متناسب با تورم گرفته شد.

این امر باعث شد که فاصله قیمت تمام شده تولید برق با قیمت تکلیفی آن زیاد شود و پیامدهای منفی زیادی برای صنعت برق کشور داشت. متأسفانه کسی در آن زمان بر این موضوع تمرکز نکرد که جلوی این اشتباه گرفته شود.»

به نظر عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت برق کشور، افزایش تدریجی قیمت برق با یک شیب ملایم مفید است. او توضیح می‌دهد: «مساله قاچاق در بنزین مانع آزادسازی قیمت این حامل انرژی به صورت تدریجی و اندک اندک می‌شود، حال آنکه در حوزه برق از آنجا که امکان قاچاق برق تولیدی وجود ندارد، می‌توان آزادسازی قیمت‌ها را به صورت تدریجی دنبال کرد.»

صالحی در خصوص لزوم تناسب میان تورم و افزایش تعرفه برق توضیح داد که «قاعدتا حامل‌های انرژی باید با عددی کمتر از تورم سالانه کشور بالا بروند، زیرا بالاخره قیمت تمام شده پروژه‌ها با افزایش تورم بالا می‌رود.»

اما «درآمدها باید متناسب با تورم باشد و باید دید که در صنعت برق تورم چقدر است. البته تورم شامل حال مطالبات بخش خصوصی و پیمانکاران و سازندگان صنعت برق از دولت نمی‌شود. زیرا منابع حاصل از این افزایش ۷ درصدی تعرفه‌های برق به نسبت رقم بدهی‌های وزارت نیرو به فعالان صنعت برق رقم بالایی نیست.»

رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی در پاسخ به این پرسش «تعادل» که آیا درآمد حاصل شده از افزایش تعرفه‌های برق در سال ۹۸ باعث شده است که بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی صنعت برق تقلیل یابد، اظهار کرد: «درآمد حاصل شده از این طریق، احتمالاً در محل امور جاری دولت و افزایش حقوق کارکنان وزارت نیرو خرج می‌شود

و کفاف تسویه بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی صنعت برق را نمی‌دهد.» به گفته او: «اگر فرض کنیم که وزارت نیرو از فروش برق حدود ۲۱ هزار میلیارد تومان درآمد داشته باشد، با افزایش ۷ درصدی قیمت برق، حدود هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به این رقم درآمدی افزوده خواهد شد. این در حالی است که بدهی وزارت نیرو به سازندگان و فروشندگان تجهیزات برق خیلی بیشتر از این ارقام است.»

رقم بدهی وزارت نیرو به بخش خصوصی برق تا بهمن‌ماه سال ۹۷ حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان بود و با توجه به آنکه رضا اردکانیان، وزیر نیرو سوم دی‌ماه امسال اعلام کرد که وزارت نیرو ۱۱ هزار میلیارد تومان از این بدهی را تسویه کرده است، بر اساس آخرین آمار اعلام شده، این بدهی اکنون حدود ۲۹ هزار میلیارد تومان است. رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به رقم اندک افزایش درآمد دولت به واسطه افزایش ۷ درصدی قیمت برق در نسبت با میزان بدهی وزارت نیرو به بخش خصوصی بیان کرد که پیش‌بینی می‌کند این درآمد اضافی علاوه بر آنکه صرف افزایش حقوق پرسنل و هزینه‌های جاری وزارت نیرو شود، در هزینه‌های توسعه‌ای مثل ساخت نیروگاه و ساخت پست و خط انتقال خرج شود.

صالحی در پاسخ به پرسش دیگر «تعادل» مبنی بر اینکه آیا افزایش تعرفه‌های برق می‌تواند موجب افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در ساخت نیروگاه شود؟ گفت: «در زمان دولت‌های نهم و دهم تصمیم گرفته شد که دولت در سرمایه‌گذاری‌های نیروگاهی ورود نکند و به کل آن را به بخش خصوصی واگذار کند. بنابراین دولت هیچ برنامه سرمایه‌گذاری در این حوزه ندارد که بخواهد هزینه‌ای برای آن بکند.»

یک عضو سندیکای تولیدکننده‌های صنعت برق در پاسخ به موج مطرح کرد؛

احتمال افزایش ساعت خاموشی در نتیجه کاهش سرمایه گذاری

بهمن مسعودی گفت: در حال حاضر میزان رزرو برق باید ۱۵ درصد باشد و کمتر از ۱۰ درصد در حالت ریسک بوده، اما میزان آن در کشور ۶ درصد است و این موضوع که در نتیجه مشکلاتی در قرارداد بیع متقابل، نرخ خرید برق و ... به وجود آمده، می تواند در آینده به ساعات بیشتر خاموشی ختم شود.

یک عضو سندیکای تولیدکننده‌های صنعت برق در پاسخ به خبرنگار خبرگزاری موج درباره وضعیت سرمایه گذاری در صنعت برق ایران گفت: از آنجایی که قیمت برق در حال حاضر روی نرخ سال ۹۲ باقی مانده است و دو سال اخیر نیز اقتصاد با شوک ارزی مواجه شده سرمایه گذاری کاهش یافته است و این مسئله در بلندمدت یعنی افزایش ساعات خاموشی در کشور. بهمن مسعودی با بیان اینکه در شرایط کنونی سالانه ۴ درصد رشد مصرف برق در کشور وجود دارد، افزود: با توجه به اینکه روند افزایش مصرف برق ادامه دارد و از طرف دیگر سرمایه گذاری در این بخش نیز کاهش یافته میزان رزرو برق کمتر از میزان مناسب است، به عبارت دیگر میزان رزرو برق باید ۱۵ درصد باشد و کمتر از ۱۰ درصد در حالت ریسک بوده

اما در حال حاضر میزان رزرو برق کشور ۶ درصد است و این موضوع می تواند به ساعات بیشتر خاموشی ختم شود. او با تاکید بر اینکه در شرایط کنونی برای رسیدن به رزرو برق مناسب ۵ هزار مگاوات تولید برق نیاز است، تصریح کرد: با در نظر گرفتن رشد سالانه مصرف باید هر سال تقریباً ۳۵۰۰ مگاوات برق تولیدی اضافه شود که در شرایط کنونی با توجه به مشکلاتی که در زمینه قیمت خرید برق و قراردادهای بیع متقابل وجود دارد این هدف محقق نمی شود و در آینده ممکن است مشکلاتی را به وجود بیاورد.

مسعودی با تاکید بر اینکه قراردادهای بیع متقابل از حالت ارزی به صورت ریالی تغییر وضعیت داده است و این مسئله برای پروژه‌های که تسهیلات ارزی دارند مشکل زا است، اظهار کرد: به طور کلی قرارداد بیع متقابل در مقابل میزان صرفه جویی سوختی پروژه است و در اصل دولت باید میزان سوخت صرفه جویی شده را به سرمایه گذار تحویل دهد، اما از آنجایی که وزارت نفت اعلام کرده فروش این سوخت را خودش انجام می دهد قرار بود درآمد ارزی حاصل از سوخت صرفه جویی شده به پروژه برگردد، اما در شرایط کنونی که وزارت نیرو مدل قرارداد را از حالت ارزی به ریالی تغییر داده مشکلاتی برای تامین و اجرای پروژه‌ها به وجود آورده است و اگر این موضوع اصلاح نشود ممکن است میزان رزرو برق در نتیجه کاهش ساخت نیروگاه در کشور کاهش یابد. عضو سندیکای تولیدکننده‌های صنعت برق با تاکید بر اینکه این بی توجهی وزارت نیرو به اصلاح قرارداد بیع متقابل در حالی است که شورای عالی فنی پیش از این در این زمینه دستورالعملی را اعلام کرده است، تصریح کرد: پس از شوک ارزی شورای عالی فنی اعلام کرد که وزارتخانه‌های ذی ربط مکلف هستند تا در پروژه‌های سرمایه ای با بهره‌گیری از روش‌های همچون تغییر مدل مالی، تمدید دوره و ... شرایط به حالت قبل از شوک ارزی برگردد.

اعزام هیات تجاری به سرپرستی رئیس اتاق ایران به پرتغال

هیات تجاری به سرپرستی رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و با همکاری اتاق اصفهان از دوشنبه ۲۸ بهمن لغایت پنجشنبه ۱ اسفندماه به کشور پرتغال سفر می‌کند. با توجه به هماهنگی‌های انجام شده قرار است هیاتی تجاری با همکاری اتاق اصفهان (اتاق معین کشور پرتغال) و به سرپرستی رئیس اتاق ایران به پرتغال اعزام شود. این سفر دوشنبه ۲۸ بهمن لغایت پنجشنبه ۱ اسفندماه انجام می‌شود. برگزاری همایش تجاری در اتاق بازرگانی پرتغال، آشنایی با انجمن کارفرمایان شهر پورتو همراه با مذاکرات رودرو و بازدید از مراکز صنعتی و تجاری از برنامه‌های این هیات خواهد بود.

توصیه می‌شود در این هیات، فعالان حوزه گردشگری، دانش بنیان، پلیمر، خشکبار و مواد غذایی، محصولات کشاورزی، دارو، فرش، کاغذ، قطعات خودرو، انرژی‌های تجدیدپذیر، کفش و پوشاک حضور داشته باشند.

علاقه‌مندان می‌توانند فهرست کالاهای دارای مزیت رقابت برای تجارت با پرتغال را اینجا مشاهده کنند. **اطلاعات سفر بدین شرح است**

پکیج سفر در نظر گرفته شده برای اعزام هیات تجاری به پرتغال (لیسبون و پورتو)، شامل بلیت رفت و برگشت هواپیما، ترانسفر فرودگاهی بین شهری و شهری به صورت علی‌الحساب برای اعضای حقیقی و حقوقی اتاق ایران ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال + ۱۰۰ یورو و برای غیراعضا ۱۲۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال + ۱۱۵ یورو

هزینه ریالی باید به صورت آنلاین و از طریق درگاه اینترنتی پرداخت شده و هزینه ارزی به صورت نقدی به امور مالی اتاق ایران تحویل شود.

پرداخت هزینه سه شب اقامت در هتل پنج ستاره بر عهده متقاضی بوده که باید راساً در محل هتل پرداخت کند. (هزینه هر شب اقامت حدود ۱۵۰ یورو برآورد می‌شود)

پرداخت هزینه عوارض خروج از کشور و ویزای پرتغال بر عهده متقاضی است.

حضور در سفارت برای مصاحبه الزامی بوده و وقت مصاحبه متعاقباً به متقاضی اعلام خواهد شد. مهلت ثبت‌نام برای حضور در این هیات تا تاریخ ۲۸ دی‌ماه است و تمدید نخواهد شد.

علاقه‌مندان می‌توانند برای ثبت‌نام [اینجا](#) کلیک کنند و برای کسب اطلاعات بیشتر درباره مشارکت و ثبت‌نام در هیات اعزامی با شماره ۸۵۷۳۲۳۶۴ تماس بگیرند.

در قالب یک مقاله بررسی شد؛

بررسی عوامل موفقیت در عملیات ساخت ایستگاه‌های برق فشارقوی

ایسنا/اصفهان نتایج یک پژوهش از محققان اصفهانی نشان می‌دهد که اولویت بندی معیارهای موفقیت در ساخت ایستگاه‌های برق فشارقوی به دلیل حساسیت این پروژه‌ها، حائز اهمیت است. همچنین رده بندی عوامل تشکیل دهنده این معیارها نیز به منظور دستیابی به پروژه موفق، لازم و کاربردی است.

در پژوهشی که در خصوص "بررسی مهمترین عوامل موفقیت در عملیات ساخت ایستگاه‌های برق فشارقوی" توسط تیم پژوهشگران متشکل از حمیدرضا هیرمند (کارشناسی ارشد عمران - مهندسی و مدیریت ساخت، دانشگاه آزاد واحد خوراسگان)، سید علیرضا زارعی (استادیار گروه عمران دانشگاه آزاد واحد خوراسگان) و رسول موسی رضایی (مدیر عامل شرکت برق منطقه ای اصفهان) انجام شد، آمده است: «هریک از پستهای برق فشارقوی براساس بازدهی مد نظر، انواع مختلف تجهیزات الکتریکی با چیدمانهای متفاوت داشته و

در نتیجه تکنولوژی و نحوه ساخت منحصر به فرد خواهند داشت. همچنین اثر متقابل و همکاری بخش های مختلف عمران، الکتریک، تاسیسات و ابزار دقیق در این پروژه‌ها به صورت ذاتی وجود دارد و رسیدن به موفقیت در این پروژه‌ها مستلزم تعیین معیارهای کلیدی و مهم جهت مدیریت هماهنگ پروژه در کلیه بخش‌ها و تامین انتظارات در هر قسمت خواهد بود.

حمیدرضا هیرمند یکی از پژوهشگران این تحقیق در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: با گسترش تقاضا و افزایش مصرف انرژی الکتریکی، نیاز به توسعه و تولید این انرژی و گسترش شبکه انتقال آن امری اجتناب ناپذیر است.

وی با بیان اینکه پست‌های برق از مهمترین قسمت‌های شریان حیاتی برق رسانی هستند که قطع برق در آنها می‌تواند اثرات ناگواری ایجاد کند، افزود: هر یک از پست‌های برق فشارقوی براساس بازدهی مد نظر، انواع مختلف تجهیزات الکتریکی با چیدمان‌های متفاوت داشته و در نتیجه تکنولوژی و نحوه ساخت منحصر به فرد خواهند داشت.

این پژوهشگر ادامه داد: همچنین اثر متقابل و همکاری بخش‌های مختلف عمران، الکتریک، تاسیسات و ابزار دقیق در این پروژه‌ها به صورت ذاتی وجود دارد و رسیدن به موفقیت در این پروژه‌ها مستلزم تعیین معیارهای کلیدی و مهم جهت مدیریت هماهنگ پروژه در تمام بخش‌ها و تامین انتظارات در هر قسمت خواهد بود.

هیرمند تصریح کرد: در این تحقیق شش گروه معیار و تمام عوامل مرتبط با این شش معیار برای پوشش تمام موضوعات مربوط به موفقیت پروژه در گسترده‌ترین مفهوم تعریف و پس از بررسی پایایی پرسشنامه تهیه شده، پرسشنامه مقدماتی

بین نمونه آماری توزیع شد. وی با بیان اینکه بعد از جمع آوری اطلاعات پرسشنامه، ابتدا تحلیل توصیفی داده‌های جمعیت شناختی جامعه آماری انجام گرفت، اظهار کرد: سپس با انجام آزمون‌های گولموگروف-اسمیرنوف، فریدمن و کروسکال والیس به کمک نرم افزار SPSS، تحلیل داده‌های اختصاصی انجام گرفت.

این پژوهشگر در خصوص نتایج این پژوهش گفت: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اولویت بندی معیارهای موفقیت در ساخت ایستگاه‌های برق فشارقوی به دلیل حساسیت این پروژه‌ها، حائز اهمیت است. همچنین رده بندی عوامل تشکیل دهنده این معیارها نیز جهت دستیابی به پروژه موفق، لازم و کاربردی است. علاوه بر آن رتبه بندی تمام عوامل نسبت به یکدیگر قابل اندازه گیری است و همچنین تجزیه و تحلیل تفاوت میان متغیرهای پژوهش بر اساس متغیرهای جمعیت شناختی وجود دارد.

هیرمند در خصوص نتایج آزمون‌ها و محاسبات آماری انجام شده برای تعیین ملاک موفقیت پروژه‌های ساخت ایستگاه‌های فشار قوی برق، تصریح کرد: از هر دو دیدگاه کلان و خرد (بررسی معیارها و عوامل) و با لحاظ توأم نظرات کارفرمایان، مشاوران و پیمانکاران بررسی شد و نتایج بر روی فرضیه‌ها تفسیر شده و برای هر یک از نتایج به دست آمده مفهوم سازی شد.

وی با تاکید بر اینکه چنین کاری زمینه ساز تعمیم دستاوردهای تحقیق به جامعه اصلی و همچنین نظریه پردازی خواهد بود، خاطر نشان کرد: نتایج پژوهش در اولویت بندی معیارها تایید بر لزوم رعایت قیود و ایجاد تعادل بین اضلاع مثلث مدیریت پروژه (هزینه، کیفیت و زمان) را دارد.

این پژوهشگر اضافه کرد: نقش مشاوران خبره در حوزه ساخت اینگونه پروژه‌ها بسیار مورد توجه قرار گرفت. با توجه به اثر متقابل و همکاری بخش‌های مختلف عمران، الکتریک، تاسیسات و ابزار دقیق در این پروژه‌ها مشاور نقش مهمی در تهیه طرح و برنامه ریزی جهت انجام کار خواهد داشت.

هیرمند همچنین ادامه داد: در زمینه‌هایی همچون تطبیق عملیات ساخت با نیازهای بخش الکتریکی و رعایت تمهیدات نصب تجهیزات در مراحل ساخت، مشاور خبره می‌تواند با تهیه نقشه‌های اجرایی و اسناد و مدارک قراردادها به صورت جامع و فراگیر، از هرگونه اختلاف نظر بین طرفین قراردادها جلوگیری و نقش موثری در کاهش عوامل تهدید کننده پروژه داشته باشد.

وی افزود: همچنین توانایی مالی پیمانکاران به عنوان عامل مهمی در جلب رضایت کارفرمایان مشخص شد. چرا که ریسک عدم تامین منابع مالی توسط کارفرما پروژه را کمتر تحت تاثیر قرار می‌دهد. این پژوهشگر با تاکید بر اینکه جامعه آماری خواستار بهره برداری کم هزینه و آسان در زمینه ساخت پروژه در مقایسه با بی هزینه بودن بهره برداری از پروژه در زمینه الکتریکی (برخی از ایستگاههای فشارقوی برق از لحاظ تکنولوژی تجهیزات برقی، نیاز به نگهداری ندارند که به اصطلاح به آنها Maintenance Free گفته می‌شود) هستند، گفت: در این تحقیق همچنین مشخص شد که مهمترین عامل در خصوص رضایت مندی تیم پروژه، رضایت از درآمد است، چرا که بسیاری از متخصصان با وجود داشتن مشاغل مهم و کلیدی تنها به دلیل کمی در آمد از شغل خود احساس رضایت نمی‌کنند و به تبع آن تمرکز و کارایی لازم را ندارند.

آمادگی فعالان بخش خصوصی برای حضور پرشور در مراسم تشییع شهید قاسم سلیمانی

به جهت حضور پرشور و حماسی مردم پایتخت، و اعلام تعطیلی عمومی در تهران از سوی هیات دولت، اتاق بازرگانی تهران نیز فردا دوشنبه ۱۶ دی ماه تعطیل است و از فعالان اقتصادی بخش خصوصی دعوت می‌کند در مراسم تشییع شهدای مقاومت حضور پیدا کنند.

آیین تشییع پیکر مطهر شهید سپهبد قاسم سلیمانی و همراهانش که امروز، یکشنبه ۱۵ دی ماه و در میان استقبال شورانگیز مردم اهواز و شهرهای جنوب، وارد کشور شده است، فردا در تهران و قم برگزار می‌شود و پس از آن برای خاکسپاری به کرمان منتقل می‌شود.

مراسم اقامه نماز بر پیکر شهیدان مقاومت، صبح دوشنبه ۱۶ دی ماه ساعت هشت صبح در دانشگاه تهران برپا و پس از آن پیکرهای مطهر شهدا به سمت میدان آزادی تشییع خواهد شد.

سپهبد قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس، بامداد جمعه ۱۳ دی ماه به همراه ابومهدی المهندس، معاون نیروی بسیج مردمی عراق، و تعداد دیگری از همراهان و همزمانشان در یک حمله تروریستی ناجوانمردانه به فیض شهادت رسیدند.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران ضمن عرض تسلیت مجدد به خانواده محترم شهید سلیمانی و دیگر شهدا و تمامی ملت سوگوار ایران، از همه فعالان اقتصادی دعوت می‌کند در این مراسم تشییع پیکر مطهر این شهیدان حضوری پرشور داشته باشند. با توجه به مصوبه هیات دولت مبنی بر تعطیلی نهادها و سازمان‌ها در تهران، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران نیز فردا تعطیل است.

نظامیان مورد حمایت ایران به پایگاه های ایالات متحده حمله خواهند کرد و برخی از سربازان امریکایی کشته خواهند شد. ایالات متحده هم با حمله به داخل عراق تلافی خواهد کرد.

این تحلیلگران ادامه دادند: قیمت نفت احتمالا حدود ۷۰ دلار در هر بشکه خواهد بود، اما اگر درگیری در مزارع نفتی جنوب عراق و یا در حمل و نقل تجاری شدت یابد، می تواند به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد.

*افزایش قیمت نفت ممکن است ادامه پیدا کند

وزارت دفاع امریکا در بیانیه ای اعلام کرده است که اقدامات دفاعی برای محافظت از سربازان خارج از کشور خود انجام خواهد داد، در پاسخ هم، ایران سه روز عزای عمومی اعلام کرد و رهبر ایران اعلام کرد انتقام شدیدی در انتظار قاتلان قاسم سلیمانی است.

در همین حال، جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران در توئیتر اعلام کرد که ترور قاسم سلیمانی کاری خطرناک و تشدید تنش ها بوده است. ایالات متحده مسئول تمام عواقب ناشی از این اقدامش است.

این وضعیت می تواند آغاز روند جدید افزایش قیمت نفت نباشد، اما این اتفاق برای بازار حیرت آور بوده است. به گفته تحلیلگران، شاید نتیجه گیری درباره وضعیت آینده نفت، هنوز کمی زود باشد. از طرفی هم مازاد عرضه نفت همچنان وجود دارد و انتظار می رود یکسری کشورها میزان تولید نفت خود را افزایش دهند.

این در حالی است که اوپک و متحدانش که اوپک پلاس نامیده می شوند، موافقت کرده اند، تولید نفت را از اول ژانویه ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند. این ۵۰۰ هزار بشکه در ادامه کاهش ۱،۲ میلیون بشکه ای توافق قبلی است.

چشم انداز قیمت نفت به میزان تنش ها در خاورمیانه بستگی دارد

نفت می تواند به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد

به گفته تحلیلگران قیمت نفت احتمالا حدود ۷۰ دلار در هر بشکه خواهد بود، اما اگر درگیری در مزارع نفتی جنوب عراق و یا در حمل و نقل تجاری شدت یابد، می تواند به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد.

افزایش تنش میان امریکا و ایران در خاورمیانه روی بازارهای مختلف تاثیر گذاشته است. سی‌ان‌بی‌سی گزارشی در این باره منتشر کرده است. تحلیلگران در گفتگو با این سایت خبری عنوان کرده اند که قیمت هر بشکه نفت در پی این تنش ها می تواند به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد.

این گزارش نوشت: قیمت نفت برنت، بنچمارک جهانی صبح روز جمعه، ۶۸،۶۵ دلار معامله شد که ۳،۶ درصد رشد داشت و خیلی زود به ۶۹،۱۶ دلار در هر بشکه رسید. قیمت نفت تگزاس هم با رشد ۳،۵ درصدی، قیمت ۶۳،۳۸ دلار را برای خود ثبت کرد.

سی‌ان‌بی‌سی ادامه داد: حمله هوایی که منجر به شهادت قاسم سلیمانی شده است، به گفته پنتاگون به دستور دونالد ترامپ، رییس جمهوری امریکا بوده است که تنش های حال حاضر میان ایران و امریکا را تشدید کرده است. حالا یکی از نگرانی ها اقدامات تلافی جویانه است.

تحلیلگران معتقدند که یک چیز واضح است: ایران پاسخ خواهد داد. به گفته آنها، انتظار می رود درگیری ها به طور متوسط حداقل یک ماه طول بکشد و احتمالا در عراق محدود خواهد بود. شبه

منطقی نباشد مشکلاتی برای بخش کارآفرینی کشور ایجاد خواهد کرد. این موضوع یکی از بحث‌های بسیار مهم است که باز هم به بخش صادرات لطماتی وارد خواهد کرد.

قطعا قیمت ارز در واقعیت این نیست و به نظر می‌رسد در سال آینده هم جهش‌هایی را در این مورد شاهد خواهیم بود. دولت به صورت مشخص امسال قیمت ارز را کنترل خواهد کرد اما سال آینده بعید است با توجه به ورود و توزیع ارز بتواند نرخ آن را ثابت نگه دارد. معمولا مکانیزم عرضه و تقاضا قیمت ارز را تعیین می‌کند و ما نمی‌توانیم قیمت دستوری را با توجه به وضعیت منابع مان نسبت به ارز داشته باشیم؛ بنابراین این بخش هم یکی از محل‌های نگرانی است که در سرفصل‌های بودجه دیده نشده و موجب نگرانی بخش خصوصی شده است و باید یک بازنگری جدی دیگر روی آن اعمال شود. البته می‌دانیم که اگر این بازنگری صورت بگیرد، آثار تورمی سنگینی را به جامعه تحمیل خواهد کرد که به خودی خود از محل دیگری مشکلاتی را برای کشور ایجاد خواهد کرد. با وجود تاکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر سال رونق تولید، با ترتیبات فعلی این رونق امسال و سال آینده اتفاق نخواهد افتاد و مشکلات و موانعی را روز به روز ایجاد خواهد کرد. بنابراین باید تا جایی که مقدور است، بازنگری‌های مناسب‌تری را روی بودجه سال ۹۹ اعمال کنیم. واقعیت این است که صنعت کشور حال خوبی ندارد و لایحه بودجه سال ۹۹ هم بر مبنای حمایت از تولید جمع‌بندی نشده است و آثار مخرب آن قطعا در تولید کشور پدیدار خواهد شد. به طور کلی می‌توان گفت لایحه بودجه ۹۹ چندان توجهی به تولید ندارد و در عین حال تعیین نرخ دستوری ۸۵۰۰ تومان برای سامانه نیما، بخش کارآفرینی کشور را با مشکل مواجه خواهد کرد.

متأسفانه با فشارهایی که در روند بودجه‌ریزی و برنامه‌ریزی برای لایحه بودجه دیده می‌شود، می‌توان گفت که بیشترین فشار بر گرده تولید کشور وارد خواهد شد. در واقع این کارآفرینان کشور هستند که با توجه به لوايح تعیین شده در بودجه سال آینده، فشار غیرمتعارف و مضاعفی را متحمل خواهند شد.

البته ستادی که در اتاق ایران تشکیل شد برای کمک به برنامه‌ریزی بودجه، نظراتی را ارائه کرده است، مبنی بر اینکه ما به چه شکل وارد شویم که بتوانیم دفاع بهتری از بخش خصوصی داشته باشیم و به خصوص فشارهای مالیاتی را تا جایی که امکان دارد کمتر کنیم. در این میان بخش مالیات، بخش بسیار قابل اهمیتی است و نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی دولت در بودجه است. اگر بپذیریم کشور در شرایط رکودی به سر می‌برد، می‌توان گفت منطقی پشت این دست اظهارات که مالیات‌ستانی باید صورت بگیرد و بخشی از کسری‌ها از طریق درآمدهای مالیاتی جبران شود، نخواهید است. اما نکته بعدی که باز هم از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، سرفصل بودجه‌های عمرانی دولت است که پیش‌بینی دولت برای این بخش در لایحه بودجه سال آینده هم نشان‌دهنده آن است که بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی آینده نمی‌تواند سهم مناسبی داشته باشد. با توجه به کسری بودجه‌ای هم که پیش‌بینی می‌شود عدد آن نسبتاً بزرگ است، اما گفتارهای مختلفی وجود دارد که به نظر می‌رسد مشکل‌ساز شود. در بودجه سال ۹۹ قیمت ارز را ۸۵۰۰ تومان پیش‌بینی کرده‌اند که به نظر می‌رسد بسیار غیرمنطقی است. در حال حاضر قیمت ارز نیمایی حدود ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان به بالاست. این موضوع باعث انحراف بودجه می‌شود. اگر ما واقعیت‌ها را آنگونه در نظر بگیریم که پشت آنها

تثبیت ارز ممکن است؟

ارزیابی فعالان اقتصادی نشان می‌دهد بودجه‌ای که برای سال ۹۹ پیش‌بینی شده است، بودجه‌ای کاملاً انقباضی است و به دلیل کاهش درآمدهای دولت به خصوص از سمت صادرات و درآمدهای نفتی فشارهای غیرمتعارفی را به بخش مالیات وارد خواهد کرد. این موضوع در سایر درآمدهایی که در سرفصل بودجه پیش‌بینی شده است نیز مشاهده می‌شود. به طور مشخص در جزئیات لایحه بودجه ۹۹، بحث حمایت از تولید دیده نشده است. به نظر می‌رسد یکی از سخت‌ترین شرایط بودجه‌ریزی در سالیان بعد از انقلاب به بودجه سال ۹۹ بازمی‌گردد.

دعوت سندیکای صنعت برق از فعالان صنعت برق برای حضور در مراسم تشییع شهید قاسم سلیمانی

به جهت حضور پرشور و حماسی مردم پایتخت و اعلام تعطیلی عمومی در تهران از سوی هیات دولت، سندیکای صنعت برق ایران نیز از فعالان صنعت برق کشور دعوت می‌کند فردا (دوشنبه، ۱۶ دی ماه) در مراسم تشییع شهدای مقاومت حضور پیدا کنند.

چین سال آینده با افزایش تقاضای ۴۵۰ هزار بشکه‌ای در صدر میزان تقاضای جهانی قرار دارد

چین واردات نفت را افزایش می‌دهد؟

میزان مصرف خوراک نفت خام چین به رقم ۶۷۰ میلیون تن متریک در سال ۲۰۲۰ خواهد رسید که در حدود ۳،۱ درصد نسبت به سال گذشته افزایش خواهد داشت.

بخش زیادی از رفتار بازار به اقدامات و اقتصاد چین وابسته است. اگر چین پویاتر باشد، اقتصادهای وابسته هم وضعیت بهتری پیدا خواهند کرد. یکی از این بازارها نفت است. چین بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان است و می‌تواند به راحتی وضعیت بازار را تغییر دهد.

بر اساس گزارش مؤسسه اقتصاد و توسعه سینوپک، چین در سال آینده با افزایش تقاضای ۴۵۰ هزار بشکه‌ای همچنان در صدر میزان تقاضای جهانی باقی خواهد ماند؛ درحالی‌که میزان صادرات فرآورده‌های این کشور نیز افزایشی در حدود ۴ میلیون تن متریک خواهد داشت. میزان افزایش تقاضای جهانی در حدود ۱،۲ میلیون بشکه در روز خواهد بود. این در حالی است که میزان عرضه جهانی در حدود ۱،۴۴ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت که این امر باعث ایجاد نوسان در قیمت نفت از ۵۸ دلار تا ۶۸ دلار خواهد شد.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به وضعیت تقاضای نفت چین در سال ۲۰۲۰ پرداخته است. طبق این گزارش، بر اساس میزان ظرفیت تولیدی، پالایشگاه دولتی سینوپک بزرگ‌ترین پالایشگر در جهان است.

[متن کامل](#)

پایین‌تر از سطح بهینه و صنایع با قدرت بازار کوچک‌تر، منابع را در سطحی بالاتر از سطح بهینه به کار خواهند گرفت و همان‌طور که لرنر (۱۹۳۴) و اوپ و پالور و والدن (۲۰۱۴) نشان دادند، نتیجه چنین شرایطی موجب کاهش بهره‌وری کل عوامل و در نتیجه اثرات منفی رفاه جامعه خواهد بود.»

همچنین در بخش دیگری از این گزارش نوشته شده: «انحصار به تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان، قدرتی خواهد داد که قیمت را بالاتر از هزینه نهایی قرار دهند و برای خود حاشیه سود غیراقتصادی ایجاد کنند. به این توانایی قدرت انحصاری یا قدرت بازار گویند. قدرت بازار یا قدرت به‌روش‌های مختلف قابل اندازه‌گیری است. بررسی قدرت انحصاری صنایع کارخانه‌ای ایران طی سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که صنایع کارخانه‌ای کشور به‌طور متوسط ۲۳ درصد انحصاری اعمال می‌کنند. همچنین نتایج حاصل از برآورد شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید نشان می‌دهد متوسط شاخص بهره‌وری تولید صنایع طی سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۲ حدود ۱۰۶ بوده است. به عبارت دیگر به‌طور متوسط صنایع کشور به ازای هر ۱۰۰ واحد دریافتی تنها ۱۰۶ واحد ستانده تولید کرده‌اند.»

همچنین در این گزارش با اشاره به اینکه در برخی از صنایع در سال‌های گذشته شاهد روند کاهش انحصار بوده‌ایم، آمده است: «بر اثر کاهش انحصار در برخی صنایع کارخانه‌ای، روند صعودی شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید صنایع دیده می‌شود. این رابطه معکوس تأییدکننده تأثیر منفی قدرت انحصاری بر بهره‌وری صنایع و تخصیص نامناسب منابع است. در نتیجه یکی از راه‌های ارتقای بهره‌وری تولید، کاهش قدرت انحصاری صنایع و همچنین کاهش انحصارات دولتی و قانونی است.»

روبه‌رو می‌شوند که در عمل باعث می‌شود هیچ اتفاق و تحول رخ ندهد. با توجه به این شرایط مرکز مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت در گزارشی با عنوان «قدرت انحصاری و بهره‌وری صنایع» به بررسی این موضوع پرداخته و اعلام کرده است: «صنایع کارخانه‌ای ایران به‌طور متوسط ۲۳ درصد قدرت انحصاری برای کسب حاشیه سود غیراقتصادی اعمال می‌کنند. بر اساس نظریه‌های اقتصادی این قدرت انحصاری باعث کاهش بهره‌وری کل عوامل تولید خواهد بود. با افزایش قدرت انحصاری صنایع کشور، بهره‌وری تولید آنان کاهش پیدا می‌کند. این امر مؤید این نکته است که برای افزایش بهره‌وری در صنایع باید قدرت انحصاری صنایع از جمله انحصارات دولتی و قانونی از بین برود.»

در این گزارش نوشته شده: «بر اساس نظریه‌های اقتصادی، قیمت‌گذاری در شرایط انحصار یا همان اعمال قدرت بازار، اثرات رفاهی زیان باری دارد. زیرا صنایع با قدرت بازار بالاتر، منابع را در سطحی

شرایط انحصاری چه بلایی سر اقتصاد کشور آورده است؟

رابطه انحصارگرایی و بهره‌وری در اقتصاد

انحصار به تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان، قدرتی خواهد داد که قیمت را بالاتر از هزینه نهایی قرار دهند و برای خود حاشیه سود غیراقتصادی ایجاد کنند.

یکی از مشکلات بزرگ صنایع در کشور توزیع شرایط انحصاری در بین بخشی از مجموعه‌ها و کارخانه‌ها و قیمت‌گذاری دستوری است که عملاً امکان رقابت واقعی را گرفته و بسیاری از صنایع را با بهره‌وری پایین، کاهش شدید حاشیه سود اقتصادی و در نهایت خطر تعطیلی مواجه کرده است. در سال‌های گذشته فعالان بخش خصوصی همیشه دولت را به قطع انواع شرایط انحصاری و رانت گونه از اقتصاد کشور تشویق کرده‌اند و خواستار شفاف ساز شده‌اند اما همیشه با مقام‌هایی در سطوح مختلف دولتی در نهادها و سازمان‌ها

بی‌اعتنایی به دیدگاه‌های اتاق بازرگانی

حسین سلاح‌ورزی

نایب رئیس اتاق ایران

به نظر می‌رسد بودجه سال ۹۹ در شرایطی تهیه شده که نیاز به حضور و نظرات بخش خصوصی در آن دیده نشده است. در فرآیند تدوین لایحه بودجه، به نظر می‌رسد دولتی‌ها فرآیند و تلاش‌های بخش خصوصی را کمرنگ‌تر از واقعیت دیده‌اند. در سال گذشته، در مرحله تدوین لایحه بودجه در سازمان برنامه و بودجه از نمایندگان

بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی برای حضور دعوت به عمل آمد؛ اما امسال به نظر می‌رسد بودجه در شرایط دیگری تهیه شده که نیازی به حضور افرادی غیر از دولت را در این فرآیند ندیدند. ضمن اینکه نقاط قوتی هم در این لایحه پیشنهادی گنجانده شده است، اما ضعف‌های جدی و ساختاری هم وجود دارد که اصلی‌ترین این ضعف‌ها در بخش درآمدها مشهود است. همچنین در بخش هزینه‌ها هم شاید تا حدودی کم‌برآوردی حاکم است؛ به عبارتی درآمدهایی که در بودجه متصور شده‌اند بخشی از آنها درآمدهای غیرواقعی است و محقق نخواهد شد.

بی‌اعتنایی به دیدگاه‌های اتاق بازرگانی واقعیت این است و مدیران ارشد و میانی کشور و کارشناسان و فعالان سیاسی و اقتصادی نیز تصریح دارند که ایران اکنون در حال جنگ اقتصادی با یکی از نیرومندترین اقتصادهای دنیاست. آمریکا با استفاده از نفوذ سیاسی و اقتصادی و نظامی که دارد متاسفانه حتی کشوری مثل چین را نیز در شرایط عدم‌همکاری با ایران قرار داده است.

نتیجه این جنگ نابرابر اقتصادی این شده که ایران در سال ۱۳۹۸ از مهم‌ترین منبع درآمد ارزی خود محروم شده و پیش‌بینی‌ها این است که صادرات نفت و میعانات گازی در سال بعد به ۱۸ میلیارد دلار برسد که به نظر کارشناسان پیش‌بینی خوش‌بینانه‌ای است. علاوه بر آن انتقال همین میزان ارز نیز با دردسر مواجه است. سقوط در آمد ارزی از صادرات نفت، بودجه ایران را از ریخت و قیافه تاریخی و مألوف دور کرده و عدم تعادل در ساختار درآمدها و هزینه‌ها را بیش از پیش کرده است. در چنین وضعیتی است که سازمان برنامه و بودجه

سخت‌ترین بودجه تاریخ معاصر را با توجه به شرایط نه جنگ نه صلح با بخش اصلی قدرت جهانی تهیه کرده و برای تصویب به مجلس فرستاده است. این روزها نوک تیز انتقادات در حالی به سوی سازمان بودجه‌ریزی کشور است که بدون تردید مدیران ارشد این سازمان می‌دانند می‌شد بودجه نیرومندتری ریخت. دقت در فرآیند بودجه‌ریزی سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد متاسفانه توانایی اقتصاد ایران همین چیزی است که در لایحه ارقام و اقلام لایحه بودجه ریخته شده است. دولت و سازمان برنامه و بودجه تلاش کرده‌اند، علاوه بر اینکه محل‌های تازه‌ای برای کسب درآمد تدارک ببینند از سرجمع هزینه‌ها نیز بکاهند، اما می‌توان به وضوح دید درباره کم کردن هزینه‌ها در این وضعیت سخت سیاست داخلی، کار زیادی از دست سازمان برنامه و بودجه و حتی کل دولت بر نمی‌آید.

آیا دولت می‌تواند هزینه حقوق و دستمزد را کاهش دهد که با توجه به لحاظ کردن تورم امسال آن را کاهش داده است؟ آیا دولت توانایی دارد سد راه پرداخت و تخصیص هزینه‌های دفاع و امنیت شود؟ آیا دولت توانایی دارد بودجه و منابع صدها نهاد کوچک و بزرگ را که دهه‌هاست خود را به بودجه سنجاق کرده‌اند کاهش داده یا حذف کند؟

از سوی دیگر در شرایط رکود، آیا دولت می‌تواند بازمه بیش از این میزان مورد نظر در لایحه از شهروندان مالیات دریافت کند؟ در وضعیتی که درآمد حاصل از صادرات نفت ۵۰ درصد و شاید بیشتر سقوط کرده است و سرمایه‌گذاران خارجی حاضر به سرمایه‌گذاری مستقیم نیستند و حتی بساط فاینانس نیز جمع شده، راهی برای کسب درآمد ارزی باقی مانده است؟

این پرسش‌های سخت و واقعی را می‌توان ادامه داد و

هر کدام از این پرسش‌ها گوشه‌ای از محدودیت‌های سازمان برنامه و بودجه را نشان می‌دهد. منتقدان لایحه بودجه ۱۳۹۹ باید بدانند که در این وضعیت شاید نباید انتظار بیشتری از دولت و سازمان برنامه و بودجه داشت. شاید برخی کج‌سلیقگی‌های موجود در ارقام و اقلام و سیاست‌های بودجه‌ای را می‌شد با دقت نظر بیشتر و با استفاده از تجربه و دانش اقتصاددانان و کارشناسان بیرون از دولت و به‌ویژه بخش خصوصی برطرف کرد، اما حالا باید راهی پیدا کنیم که بودجه ۱۳۹۹ در بهترین شرایط قرار گیرد. یکی از رخدادهای سخت احتمالی که می‌تواند همین توازن فعلی بودجه را از تعادل خارج کند، تغییر در اقلام هزینه‌ای از سوی نمایندگان مجلس قانون‌گذار است که امیدواریم با توجه به شرایط خطرناک از این کار اجتناب کنند.

دولت اما باید مراقب باشد، دستگاه‌های زیرمجموعه‌اش همین چیزی که هست را به رسمیت شناخته و درصد کسب سهمیه بیشتر از این منابع کمیاب نباشند. از سوی دیگر منتقدان سیاسی دولت باید انصاف و آداب نقد را در انتقاد از لایحه بودجه رعایت کنند. از حالا تا روزی که بودجه در کمیسیون‌های تخصصی مجلس بررسی می‌شود می‌توان با سعه صدر بیشتر و دوری از جزمیت و نامتعطف بودن مواردی را که نیاز به اصلاح دارد، اصلاح کرد.

مدیران سازمان برنامه و بودجه باید توجه داشته باشند که می‌توان نقدهای کارشناسانه را پذیرفت و در مهلت باقیمانده، برخی از کاستی‌های مشهود به‌ویژه در بخش درآمدهای بودجه ۱۳۹۹ را برطرف کرد و باید بپذیریم بودجه‌ای که در شرایط نه جنگ نه صلح تدوین می‌شود با برخی از دشواری‌ها مواجه خواهد شد.

نوآوری باز؛ تسهیل‌گر جریان تجاری سازی

وضوح نشان می‌دهد که این بخش غالباً از بهره‌وری خاصی برخوردار نبوده و از سرعت تغییر تکنولوژی جا مانده است. فرآیند تبدیل ایده به فناوری و تجاری‌سازی آن، از مسیر تبدیل خلاقیت به ایده و بالغ‌سازی ایده برای ایجاد نوآوری و در نهایت تجاری‌سازی می‌گذرد. در اکثر موارد، واحدهای تحقیق و توسعه در تبدیل نوآوری به فناوری با موفقیت همراه بوده‌اند. چون بخش عمده‌ای از این فرآیند مربوط به مسائل مهندسی یا بهره‌گیری از مدل‌های انتقال تکنولوژی است که دانش آن بومی شده یا با جذب سرمایه‌گذار داخلی یا خارجی قابل‌انجام است. اما از این جهت که کارکنان بنگاه حتی با بهره‌گیری از روش‌های مدیریتی مثل نظام پیشنهادها نمی‌توانند مدام به تولید ایده بپردازند بخش اول که ایجاد بستر برای خلاقیت و تولید ایده است، از عملکرد پایین‌تری برخوردار است چراکه محدود به فضای بنگاه هستند و متفاوت فکر نمی‌کنند.

نوآوری باز: مسیر تبدیل ایده به فناوری که منجر به تجاری‌سازی می‌شود از گلوگاه‌های مختلفی می‌گذرد. این گلوگاه‌ها به توجه به شرایط داخلی و بیرونی محیط صنعت تحت عنوان شاخص‌های ارزیابی محدود و بالغ شناخته می‌شوند. از سال ۲۰۰۳ این فرآیند اصلاح شده است و دیدگاهی به نام نوآوری باز در آن به وجود آمده است. مفهوم نوآوری باز در نقطه شروع این فرآیند اثر می‌گذارد و استفاده از پتانسیل منابع خارجی را برای جذب دانش و ایده مهیا می‌سازد. در واقع صنایع در جهان به‌طور گسترده‌ای توزیع شده‌اند و اتکا به تحقیق و پژوهش داخلی بنگاه نمی‌تواند همواره موثر باشد؛ چراکه بنگاه‌ها، هر یک در مسیرهای متفاوتی از تحقیق و توسعه قدم بر می‌دارند و استفاده از

سهم بیشتری از بازار را به خود اختصاص دهند. در این میان بنگاه‌های قدیمی‌تری هم وجود دارند که همچنان در صف رقابت هستند. از دید فناوری فصل مشترک هر دو دسته توجه به جایگاه «بهره‌مندی از فناوری» در بنگاه است. فناوری که در محصول یا فرآیند به کار گرفته می‌شود تا با کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت منجر به بهره‌وری شود. اما سوال مهم اینجاست که نقطه شروع به کارگیری فناوری در نگاه اول مشخص است که بخش تحقیق و توسعه، مسوول کسب این فناوری‌ها توسط بنگاه است. اما مطالعه درخصوص بنگاه‌های ایرانی به

امروزه فضای کنونی بازار، شرایط سختی برای حیات بنگاه‌ها ایجاد کرده است. شرایطی که عواملی مثل وجود رقبا و سرعت تغییر تکنولوژی توانسته زنجیره ارزش در صنایع مختلف را تحت‌تأثیر قرار دهد. از این رو بنگاه‌هایی که در سالیان گذشته جایگاه خود را در زنجیره ارزش مرتبط درک کرده و خود را با تغییرات تکنولوژی هم سو کرده‌اند، توانستند بخش مورد نظر از سهم بازار را حفظ کنند در غیر این صورت محکوم به فنا هستند.

در سال‌های اخیر بنگاه‌های خدماتی و تولیدی متعدد نوپایی ایجاد شده‌اند که توانسته‌اند هر روز

تجمیع ایده‌های خارجی و همسوسازی آن با مسیر تجاری‌سازی داخلی بنگاه بهترین راه برای رسیدن به فناوری بالغ است. به‌طور کلی در نوآوری بسته که وضعیت کنونی بسیاری از بنگاه‌های ایرانی در حوزه تحقیق و توسعه را توصیف می‌کند، بنگاه سعی دارد با تقویت دپارتمان‌های مرتبط و با تحقیق و توسعه داخلی به بالغ‌سازی ایده و تجاری‌سازی آنها بپردازد و برای ایده‌هایی که توان اجرای آن را ندارد، راه‌حلی وجود ندارد جز آرشيو داده‌ها. اما در نوآوری باز بنگاه با همسو کردن جریان داخلی و خارجی دانش مرزهای تحقیق و توسعه را کمرنگ کرده و از طریق روش‌هایی مثل ایجاد پلت‌فرم‌های مشترک، ابداع زیرساخت‌های رقابتی برای دریافت ایده از استارت‌آپ‌ها، تولید محصول مشترک یا ایجاد کانال‌های توزیع محصول تجاری‌سازی شده، از طریق تاسیس شرکت‌های زایشی (SPIN-OFF) به جذب ایده از منابع مختلف بپردازد.

تفاوت نوآوری باز و جمع‌سپاری:

در ادبیات مدیریت تکنولوژی، دیدگاهی به نام جمع‌سپاری مطرح می‌شود که بسیار نزدیک به نوآوری باز است. در این دیدگاه فعالیت‌ها مانند فرآیند برون‌سپاری به بیرون از بنگاه سپرده می‌شوند با این تفاوت که موضوع فعالیت اجرایی، به فرد یا بنگاه خاصی سپرده نمی‌شود. بلکه موضوع به جریان عمومی واگذار می‌شود و پس از جمع‌آوری بازخوردها، بهترین نتیجه اجرایی می‌شود. اما در دیدگاه نوآوری باز، این ایده‌ها هستند که طبق چارچوب مشخص به سیستم وارد و ارزیابی می‌شوند. نمونه مشهوری از جمع‌سپاری، مربوط به شرکت تردلس (سال ۲۰۰۶) و درخواست ارائه طرحی برای تیشرت بود که به بهترین پیشنهاد ۲۰۰۰ دلار جایزه نقدی تعلق می‌گرفت. [متن کامل](#)

تشییع پیکر «حاج قاسم و ابومهدی» در کاظمین

مراسم تشییع پیکر سردار سپاه اسلام، شهید شهید «حاج قاسم سلیمانی» و «ابومهدی المهندس» معاون الحشد الشعبی از صبح شنبه ۱۴ دی ۱۳۹۸ در کاظمین (بغداد) برگزار شد.

